

Fylkesadministrasjonen
Regionalavdelingen

Vår dato
05.05.2008

Vår referanse
2007/03891-6

Vår saksbehandler
Johan Th. Karolius/33 34 40 82

Deres dato

Deres referanse

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112
0032 OSLO

Høringsuttalelse - regionale forskningsfond

Saken ble behandlet i Vestfold fylkesting den 29.04.2008 som sak nr. 44/08 som i overskriften nevnt. Fylkestinget fattet følgende vedtak som uttalelse i saken:

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. Forskning og utvikling er et stadig viktigere grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene.
2. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om at antallet regionale fond bør være færre enn antall fylkeskommuner, fordi det er fornuftig og nødvendig at fondene får en viss størrelse og slagkraft. Regionene bør selv foreslå en egnet fondsstruktur.
3. Vestfold fylkeskommune er enig i forslaget til styresammensetning for de regionale fondene, og vil understreke betydningen av et regionalt flertall og et sekretariat ledet av regionen
4. Vestfold fylkeskommune er enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med finansiering fra NFR. Dette er ikke minst i regionenes egen interesse. Fylkesrådmannen mener derfor at fondene selv vil ha interesse av og kompetanse til å sikre god forvaltning, kvalitetssikring og koordinering mot nasjonal og internasjonal satsing.
5. Vestfold fylkeskommune støtter at opprettelsen av regionale forskningsfond må være et viktig ledd i en samlet opptrapping av norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettelsen av fondene bør ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Vedlagt følger avtrykk av saksforelegg og saksprotokoll påført fylkestingets vedtak på side 3.

Med hilsen

Johan Th. Karolius
seksjonssjef

Vedlegg

Kopi m/vedlegg: Kunnskapsdepartementet, Postboks 8119 Dep, 0032 Oslo
Kommunenes Sentralforbund
Landets fylkeskommuner

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200703891
Arkivnr.
Saksbehandler Svein Almedal

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Hovedutvalg for samferdsel og næring	23.04.08	12/08
Fylkestinget	29.04.08	44/08

HØRINGSUTTALELSE REGIONALE FORSKNINGSFOND

Hovedutvalg for samferdsel og næring 23.04.08

Fylkesrådmannens innstilling

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. Forskning og utvikling er et stadig viktigere grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene.
2. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om at antallet regionale fond bør være færre enn antall fylkeskommuner, fordi det er fornuftig og nødvendig at fondene får en viss størrelse og slagkraft.
3. Vestfold fylkeskommune er enig i forslaget til styresammensetning for de regionale fondene, og vil understreke betydningen av et regionalt flertall.
4. Vestfold fylkeskommune er enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med finansiering fra NFR. Dette er ikke minst i regionenes egen interesse. Fylkesrådmannen mener derfor at fondene selv vil ha interesse av og kompetanse til å sikre god forvaltning, kvalitetssikring og koordinering mot nasjonal og internasjonal satsing.
5. Vestfold fylkeskommune støtter at opprettelsen av regionale forskningsfond må være et viktig ledd i en samlet opptrapping av norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettesen av fondene bør ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Møtebehandling

Representanten Arve Høiberg (AP) fremmet følgende tilleggsforslag til pkt 2: ny setning etter siste pkt:
"Vestfold fylkeskommune ber om at Buskerud og Vestfold utgjør et regionalt fond, i tråd med dagens regionale inndeling av Innovasjon Norge."

Representanten Anne Holmsen (H) fremmet følgende forslag:

Tillegg til pkt 2:

”Regionene bør selv foreslå en egnet fondsstruktur.

Tillegg til pkt 3:

, og et sekretariat ledet av regionen.”

Leder Erik Holmelin (H) fremmet følgende forslag: - Holmsens forslag pkt 2 endres til:

” Regionene bør selv foreslå en egnet fondsstruktur, i tråd med Stjernøutvalgets innstilling og organisering av innovasjon Norge”

Representanten Høiberg trakk sitt forslag til pkt 2.

Fylkesrådmannens innstilling pkt 1-6 og Høyres forslag ble enstemmig vedtatt.

Ny innstilling

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. Forskning og utvikling er et stadig viktigere grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene.
2. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om at antallet regionale fond bør være færre enn antall fylkeskommuner, fordi det er fornuftig og nødvendig at fondene får en viss størrelse og slagkraft. Regionene bør selv foreslå en egnet fondsstruktur, i tråd med Stjernøutvalgets innstilling og organisering av innovasjon Norge.
3. Vestfold fylkeskommune er enig i forslaget til styresammensetning for de regionale fondene, og vil understreke betydningen av et regionalt flertall og et sekretariat ledet av regionen
4. Vestfold fylkeskommune er enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med finansiering fra NFR. Dette er ikke minst i regionenes egen interesse. Fylkesrådmannen mener derfor at fondene selv vil ha interesse av og kompetanse til å sikre god forvaltning, kvalitetssikring og koordinering mot nasjonal og internasjonal satsing.
5. Vestfold fylkeskommune støtter at opprettelsen av regionale forskningsfond må være et viktig ledd i en samlet opptrapping av norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettelsen av fondene bør ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Fylkestinget

29.04.08

Møtebehandling i fylkestinget 29.04.2008

Representanten Alf Henriksen (R) fremmet følgende forslag – pkt 2: - det settes punktum etter *fondsstruktur*.

Hovedutvalgets innstilling pkt 1, 3 og 5 ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalgets innstilling pkt 2 – til og med ”fondsstruktur”- ble enstemmig vedtatt.

Rs forslag ble vedtatt med 27 stemmer mot 12 stemmer avgitt for resten av hovedutvalgets innstilling pkt 2.

Vedtak

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. Forskning og utvikling er et stadig viktigere grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene.
2. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om at antallet regionale fond bør være færre enn antall fylkeskommuner, fordi det er fornuftig og nødvendig at fondene får en viss størrelse og slagkraft. Regionene bør selv foreslå en egnet fondsstruktur.
3. Vestfold fylkeskommune er enig i forslaget til styresammensetning for de regionale fondene, og vil understreke betydningen av et regionalt flertall og et sekretariat ledet av regionen
4. Vestfold fylkeskommune er enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med finansiering fra NFR. Dette er ikke minst i regionenes egen interesse. Fylkesrådmannen mener derfor at fondene selv vil ha interesse av og kompetanse til å sikre god forvaltning, kvalitetssikring og koordinering mot nasjonal og internasjonal satsing.
5. Vestfold fylkeskommune støtter at opprettelsen av regionale forskningsfond må være et viktig ledd i en samlet opptrapping av norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettesen av fondene bør ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Arkivsak 200703891

Arkivnr. E: 026

Saksbehandler Svein Almedal

Saksgang

Hovedutvalg for samferdsel og næring

Fylkestinget

Møtedato

23.04.2008

29.04.2008

Sak nr.

44/08

Høringsuttalelse regionale forskningsfond

Fylkesrådmannens innstilling

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. Forskning og utvikling er et stadig viktigere grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene.
2. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om at antallet regionale fond bør være færre enn antall fylkeskommuner, fordi det er fornuftig og nødvendig at fondene får en viss størrelse og slagkraft.
3. Vestfold fylkeskommune er enig i forslaget til styresammensetning for de regionale fondene, og vil understreke betydningen av et regionalt flertall.
4. Vestfold fylkeskommune er enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med finansiering fra NFR. Dette er ikke minst i regionenes egen interesse. Fylkesrådmannen mener derfor at fondene selv vil ha interesse av og kompetanse til å sikre god forvaltning, kvalitetssikring og koordinering mot nasjonal og internasjonal satsing.
5. Vestfold fylkeskommune støtter at opprettelsen av regionale forskningsfond må være et viktig ledd i en samlet opptrapping av norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettelsen av fondene bør ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Tønsberg, 9. april 2008

Mette Bjune
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

Vedlegg:

Innledning

I St.meld.nr. 12 (2006 – 2007) *Regionale fortrinn – regional framtid* tok Regjeringen sikte på å opprette en ny ordning med regionale forskningsfond. Formålet er å styrke regional forskning og samspillet mellom næringsliv, FoU-institusjonene og regionene. Norges Forskningsråd (NFR) har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet utarbeidet en utredning om opprettelse av slike regionale forskningsfond. I forbindelse med høringen av Forvaltningsreformen, skal også utredningen fra NFR høres. Høringsfrist er 30. april 2008.

Saksutredning

Regionale forskningsfond skal styrke forskning for regional innovasjon og utvikling ved å støtte opp under regionens prioriterte innsatsområder og mobilisere til økt FoU-innsats. Opprettelse av regionale forskningsfond vil bety et nytt nivå for styring og finansiering av forskning i Norge. Fondet er foreslått opprettet med virkning fra 1. januar 2010.

NFR har lagt til grunn fire hovedprinsipper ved etablering og forvaltning av regionale forskningsfond:

- *Fordeling av forskningsmidler må gjøres på grunn av kvalitetsvurderinger.* For å ivareta dette foreslås at fordeling skjer etter råd fra nasjonale ekspertpanel. Fordeling til de ulike regionale fondene skal skje etter fast fordelingsnøkkel og konkurranse. For forskningen er det viktig at tildelingene er langsiktige og preget av stabilitet.
- *Grunnforskning må forankres i en nasjonal og internasjonal kontekst.* Grunnforskning er fundamentalt internasjonal, og ”regional grunnforskning” er et uheldig begrep. Regionale forskningsfond bør derfor primært fokusere på forskning som er relevant for regional innovasjon og utvikling, og støtte langsiktig og grunnleggende kompetanseoppbygging innenfor regionens prioriterte innsatsområder.
- *Regional satsing og forankring er viktig for mobilisering til økt FoU- innsats.* Regionene har selv de beste forutsetninger for å prioritere sine innsatsområder. Prioriteringen må skje gjennom en helhetlig FoU-strategi, hvor bruken av midlene også settes i sammenheng med øvrige FoU-satsinger. Regionale fond bør tildele FoU-midler etter råd fra nasjonale ekspertpanel.
- *Administrasjon av FoU- midler krever særskilt kompetanse for å sikre kvalitet og effektivitet.* For å sikre samspill og koordinert FoU-innsats regionalt, nasjonalt og internasjonalt, må NFR ha en aktiv rolle, og regionale NFR-representantene må bidra med faglig støtte og identifisere behov for nasjonale ekspertpanel.

NFR foreslår at det ved etablering av regionale forskningsfond blir satt krav om at regionen utarbeider en FoU-strategi som er vedtatt av fylkes-/regiontinget. FoU-strategien bør være flerårig og forankret i regionens fylkes-/regionplan.

Det foreslås opprettet et styre på 7-9 personer hvor regionen oppnevner styreleder og styrets flertall. NFR, på vegne av staten, bør oppnevne øvrige styremedlemmer. Styret skal ha et eget sekretariat med medlemmer fra Innovasjon Norge, regionen sin administrasjon og den regionale representanten for NFR. Styret skal utarbeide en handlingsplan basert på regionens FoU-strategi, og er ansvarlig for regional tildeling og rapportering. Handlingsplanen bør forankres i politiske vedtak.

Regionale ulikheter krever fleksibilitet i innretningen av de regionale forskningsfondene, og derfor foreslår NFR en meny av finansieringsordninger som fondene kan velge mellom:

- Mobiliseringsstøtte til private bedrifter og offentlige virksomheter (prosjektutvikling, prosjektetableringsstøtte, forprosjekt).
- Regionale brukerstyrte FoU-prosjekter i private bedrifter og offentlige virksomheter.
- Langsiktige kompetanseprosjekt i regionale FoU-miljø.
- Regionale problemstillinger i nasjonale program.

Samhandling med andre regioner og nasjonale og internasjonale programmer vil øke effekten. Formålet med de regionale forskningsfondene faller sammen med, og må sees i sammenheng med

systemvirkemidler som Arena, NCE (Norwegian Centres og Expertise) og VRI (Virkemidler for Regional innovasjon).

NFR mener at et regionalt forskningsfond minimum bør dekke mer enn ett fylke i dagens inndeling. Årsaken til dette er at slagkraftige fond bør ha en viss kritisk masse, ha en viss bredde i nedslagsfeltet sitt, og ha tilgang på forskningsfaglig kompetanse. Konkurranse, tverrfaglig samarbeid og samhandling er kvalitetsfremmende og mange små fond vil fort kunne bidra til regional "lock-in". NFR anbefaler at det etableres i størrelsesorden 5-7 regionale forskningsfond. NFR anbefaler videre at fondene bør gi en samlet avkastning til fordeling i størrelsesorden 300-400 MNOK.

Utredningen har til orientering vært behandlet i fylkesordfører-/rådslederkollegiet, og uttalelsen herfra følger som vedlegg til saken.

Fylkesrådmannens bemerkninger

Fylkesrådmannen er positiv til forslaget om å etablere regionale forskningsfond. FoU blir stadig viktigere som grunnlag for regional utvikling og innovasjon i privat og offentlig sektor. Det er derfor viktig at det etableres en ordning for forskningsfinansiering med forankring i regionene. Regionale forskningsfond vil være et verdifullt bidrag til å styrke regional kompetanseutvikling og innovasjonskraft.

Fylkesrådmannen mener det er en fornuftig forutsetning for ordningen at regionene etablerer helhetlige FoU-strategier. Arbeidet med å utarbeide en slik strategi er under oppstart i Vestfold, også som følge av Partnerskapskonferansen i 2008 hvor dette var ett av de seks definerte innsatsområdene det ble enighet om.

Fylkesrådmannen er også enig i at det bør stilles de samme kvalitetskrav til forskning finansiert av regionale forskningsfond som til forskning med annen finansiering fra NFR. Fylkesrådmannen er imidlertid ikke enig i at dette betinger den sentrale og til dels byråkratiske rollen til NFR og nasjonale ekspertpaneler som utredningen legger opp til. Det er etter hvert bygget opp betydelig regional forskningskompetanse ved universiteter og høyskoler. Det er derfor en rimelig forutsetning at de regionale fondene, inklusiv styremedlemmer oppnevnt fra NFR, selv har både interesse av og evne til å koordinere seg i forhold til andre regioner, nasjonale og internasjonale programmer, og kompetanse til å sørge for den nødvendige kvalitetssikring.

Når det gjelder antall regionale forskningsfond støtter fylkesrådmannen forslaget om at det bør være færre enn antall fylkeskommuner. FoU er langsiktig og ressurskrevende, og det er derfor fornuftig og nødvendig at fondene får en viss kritisk minstepørrelse og blir slagkraftige. Fylkene bør selv finne fram til en geografisk inndeling som støtter opp under regionale mål og strategier.

Fylkesrådmannen gir også sin støtte til forutsetningen i utredningen om at opprettelsen av regionale forskningsfond er en del av opptrappingen av samlet norsk forskningsinnsats. De regionale forskningsfondene bør finansieres med friske midler, og opprettelsen av fondene bør ikke gå bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer.

Fylkesordfører-/rådskollegiet om regionale forskningsfond

REGIONALE FORSKNINGSFOND MÅ VÆRE KRAFTFULLE OG FINANSIERES MED FRISKE MIDLER UTEN NASJONAL KONKURRANSEPOTT

Fylkesordfører-/rådslederkollegiet mener regionale forskningsfond vil bli et verdifullt nytt virkemiddel for regionene. Forskningsfondene vil gi regionene bedre tilgang på forskning som er viktig for utviklingen i regionene, utført i de best kvalifiserte miljøene regionalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Forskningsfondene vil på litt lengre sikt styrke utviklingen og oppbyggingen av kompetanse i alle deler av landet.

Kollegiet mener utredningen i hovedtrekk ivaretar regionenes interesser på en god måte. Forslaget om ulike finansieringsordninger til ulike forskningsformål er et godt grep, og styringsmodellen virker hensiktsmessig selv om den er krevende og utfordrende for fylkeskommunene. Kollegiet ønsker å komme med følgende merknadene allerede nå:

○ **Ordningen må finansieres med betydelige friske midler**

Kollegiet vil understreke at regionale forskningsfond må være et løft for den samlede forskningsinnsatsen i Norge. De økonomiske rammene for ordningen bør minimum være på 400 mill i fondsavkastning pr år.

○ **Nasjonal konkurransepott er unødvendig og virker byråkratiserende**

Kollegiet er opptatt av å stimulere til samarbeid mellom ulike forskningsfond, men mener oppretting av en nasjonal konkurransepott ikke er en god løsning. Ressursene skal koples opp mot øvrige virkemidler og tiltak for regional utvikling. Kvaliteten og relevansen av prosjekter skal være regionenes eget ansvar, basert på kunnskap om egen regions behov og etter råd fra nasjonale ekspertpaneler.

○ **Fondet må være fullfinansiert ved oppstart**

Kollegiet mener de regionale fondene må ha 100 % avkastning fra dag 1. Forvaltningsreformen trer i kraft fra 2010 og da må oppgavene, ansvaret og den totale økonomien være på plass. Kollegiet går i mot at det legges opp til en opptrappingsplan der avkastningen til fordeling øker fra 40% til 100% over en treårsperiode.

○ **Regionene må lede sekretariatene**

I utredningen fra Forskningsrådet er det anbefalt at sekretariatene består av Forskningsrådet, Innovasjon Norge og regionenes administrasjon. Kollegiet vil understreke at sekretariatene må ha en ansvarlig person som leder, og denne bør komme fra regionen. Sekretariatet kan gjerne også bestå av fagpersoner fra Forskningsrådet og Innovasjon Norge.

○ **Inndeling i fondsregioner**

Kollegiet slutter seg til at de regionale forskningsfondene minimum må dekke mer enn ett av dagens fylker, slik at de får en viss kritisk minstestørrelse og blir slagkraftige. Kollegiet vil selv ta initiativ til å finne frem til en hensiktsmessig inndeling i forskningsfondsregioner. Ordningen må bl.a. ses i lys av inndelingen av regionale innovasjonsselskaper, og i sammenheng med den geografiske inndelingen av universitets- og høyskolesystemet.

Kollegiet vil samtidig understreke at det kan komme ytterligere kommentarer og innspill, i forbindelse med fylkestingsbehandlingen av høringsnotatet fra Kommunal- og regionaldepartementet.